



21. Syyskuuta 2004 - suomennettu 2007

Lihansyöjän ruokinta-aikataulun muuttaminen

Perheessäsi elää kesytetty susi, lihansyöjä, jonka vaatimukset ruokansa suhteen ovat täysin erilaiset kuin perheen kaksijalkaisten. Käsitettyäsi tämän, herää kysymys miten suoriudut ruokintamuutosten siirtymävaiheesta...

Mitkä ovat riskit?

Koiran mahalaukku on joustava lihas, joka tyhjänä poimuttuu kasaan, melkein kuin haitari. Täyttyessään maha venyy kuin kuminauha ja lihakset mahan limakalvojen ympärillä ikään kuin vaivaavat ruokaa varmistaakseen ruoan sekoittumisen mahan limakalvon ja haiman erittämiin ruoansulatusentsyymeihin. Mikäli tällainen elin on toiminut vain 25 % teholla vuosien ajan, sillä ei enää ole tätä toimintakykyä. Se on kuin mikä tahansa muu lihas: jos sitä ei käytä, se menettää voimiaan ja veltostuu. Ajattele vaikkapa hiihtäjää, jolta on murtunut jalka useita kuukausia sitten ja nyt hän saa vihdoin kipsin poistettua. Jos hän heti samana päivänä aloittaa rankan laskettelun, hän tulee katkomaan lisää luita melko pian...

Mikäli koira on lähtötilanteessa tottunut syömään kaksi kertaa päivässä, tulee muutos 3-4 viikoittaiseen ateriaan nelinkertaistamaan jokaisen aterian määrän. Suurin riski tässä vaiheessa on, että koira saa mahalaukun kiertymän. Vaikka syitä tähän ei tarkasti tunneta, on kuitenkin tosiasia, henkilökohtaisen kokemukseni perusteella, että suurimmassa vaarassa saada mahalaukun kiertymä ovat suuriin aterioihin tottumattomat koirat, jotka yhtäkkiä täyttävät mahansa suurella määrällä (yli 6 % kehonsa painosta) ruokaa. Muutkin tekijät voivat myötävaikuttaa, mutta mahalaukun kiertymä on ennaltaehkäisyn arvoinen asia.

Ennaltaehkäisy on helppoa. Harjoitat hitaasti koiran mahan lihaksia käsittelemään suurempia aterioita. Hyvä siirtymäaika olisi 3 kuukautta. Hyvä uutinen on se, että kun etenet näin hitaasti, koirallasi ei ole vaaraa saada mahalaukun kiertymää. Ja vielä parempaa: olen nähnyt monta sataa koira ruokittavan täysillä aterioilla 3-4 krt / viikko vuosikymmenien ajan – enkä koskaan (KOSKAAN!) ole kuullut yhdestäkään mahalaukun kiertymästä näillä koirilla.

Siirtymävaiheen menettelytapa yksityiskohtaisesti

Muutos on todella yksinkertainen: pidät ruoan viikoittaisen määrän aina samana.

Useimmissa tapauksissa koirat tarvitsevat ruokaa päivässä määrän, joka vastaa noin 2 % sen kehon painosta. Tämä tarkoittaa 14 % viikossa. Lasket koirallesi vain oikean ruoan määrän: koiran paino kertaa 14 ja tulos jaetaan 100:lla. Tulos on ruoan määrä, jota koirasi tarvitsee viikossa. Tämä tarkoittaa raakaa, luonnollista ruokaa – missään tapauksessa tätä ei tulisi tehdä luonnottomalla, kypsennetyllä ruoalla tai kuivamuonalla!

Esimerkiksi, jos koirasi painaa 25 kg, tulee ruoan määräksi

$$25 \text{ kg} * 14/100 = 3,5 \text{ kg}$$

Tämä tarkoittaa sitä, että annat koirallesi ruokaa 3,4–3,6 kg viikossa – sinun ei tarvitse olla sen tarkempi. Pidät vain kiinni tästä laskentakaavasta!

Mikäli tällä hetkellä ruokit koiraasi kahdesti päivässä, on jokainen ateria keskimäärin

$$3,5 \text{ kg}/7/2 = 0,25 \text{ kg} = 250 \text{ g}$$

Nyt sinulla on tavoite: vähentää 14 viikoittaista ateriaa kolmeksi.

Ensimmäinen askel on vähentää ateriat 10 / viikko. Tämä tekee jokaisesta ateristiasta

$$3,5 \text{ kg}/10 = 0,35 \text{ kg} = 350 \text{ g}$$

Nyt sijoita ateriat viikkoon niin kuin aikatauluusi sopii. Yritä jakaa ne tasaisesti siten, että annat yhtenä päivänä kaksi ateriaa (aamulla ja illalla) ja seuraavana päivänä yhden aterian (päivällä). Ole huolimaton ajoituksessa! Älä koskaan ruoki koira silloin kun se odottaa saavansa ruokaa, tällöin välttyt ongelmilta, kuten sappinesteen oksentamiselta. Hetkenä jolloin koira ei odota saavansa ruokaa, voit kutsua sitä, suorittaa lyhyen koulutusharjoituksen - ja tarjota ruoan palkkana!

Ruokittuasi pari viikkoa kymmenellä aterialla vähennä aterioiden määrää seitsemäksi. Tämä tarkoittaa yhtä ateriaa päivässä. Seitsemällä viikoittaisella ruokintakerralla jokaisen aterian määräksi tulee:

$$3,5 \text{ kg}/7 = 0,5 \text{ kg} = 500 \text{ g}$$

Pysyttele tällä tasolla muutaman viikon ajan. Ole yhä huolimaton ruokinta-aikojen suhteen. Yhtäkään ateriaa ei tulisi tarjota silloin kun koira odottaa tai pyytää sitä. Valmistele ruoka ja jätä se pöydälle. Vie koira pois ruoan läheltä ja anna sen unohtaa ruoka. Noin tuntia myöhemmin voit aloittaa koulutusharjoituksen. Suunnittele harjoitus niin, että se päättyy siihen missä ruoka on ja jatka harjoitusta vaikka koira tietää ruoan olevan siellä. Kun harjoitus onnistuu eikä koira välitä ruoasta päätä harjoitus ja palkitse koira ruoalla!

Tästä eteneminen on yksinkertaista. Joka toinen viikko vähennä yksi ateria viikolta. Ensin 6 ateriaa viikossa: ruokit 3,5 kg jaettuna kuudella joka aterialla, eli 580 g. Viikossa on 7 * 24 tuntia = 168 tuntia. Erottele ateriat tasaisesti keskimäärin 168 tuntia/6 = 28 tunnin välein.

Kaksi viikkoa myöhemmin vähennä yksi ateria viikolta ja tarjoa 3,5 kg/5 = 700 g ruokaa joka aterialla ja jaa ne 168/5 = 34 tunnin välein.

Seuraavan kahden viikon kuluttua vähennä taas yksi ateria. Noudata samaa laskentakaavaa.

Viimeinen askel on kasvattaa aterian koko niin suureksi kuin koira haluaa kerralla syödä! Monet koirat ovat tässä pisteessä jo 4 viikoittaisen aterian kohdalla, mutta joillekin koirille jatketaan prosessia kolmeen ateriaan. Ruoan määrästä tulee täten 3,5 kg/3 = 1,2 kg jokaista ateriaa kohden – ja ateriat keskimäärin 168/3 = 56 tunnin välein. Tämä on nyt 5 kertaa enemmän kuin ne vaivaisen pienet ateriat jotka koira sai ennen tätä muutosta!

Jos koirasi on suurempi kuin 25 kg, ruoan määrä säädetään sen painon mukaan. Ota myös huomioon koiran aktiivisuus ja aineenvaihdunta. Pääasia on, että ruoan viikoittainen kokonaismäärä pysyy vakiona.

Hyvä uutinen on se, ettei sinun tarvitse olla liioitellun tarkka – ei ruoan määrän eikä ruokinta-aikojen kanssa. Luontoäiti ei ole koskaan punninnut saaliseläintä "tarjoillessaan" sen sudelle onnistuneessa metsästyksessä... Sinun tulisi sisällyttää $\pm 20\%$ *virhemarginaali* laskelmiisi! Joten, jos suunnitelman mukaisesti seuraava ateria olisi 28 tunnin kuluttua, nämä 28 voivat olla mitä tahansa 22 tunnin ja 34 tunnin väliltä. Koiralle täysin ennalta arvaamatonta! Voit siis huoletta nukkua aamulla pitkään ja silti ruokkia koiran "ajoissa". Ja vaikka suunnitelmasi olisi 28 tuntia ja se olisikin jonain päivänä 20 tai 36 – luontoäiti ei todellakaan pidä sinua tilivelvollisena. Joten sinne meni mahdollinen tekosyy, ettet saisi sovitettua tätä tiukkaan aikatauluusi... :-)

Sama koskee ruoan määrää. Plus-miinus 20% - "vaakana" toimivat kätesi ja silmäsi! Mikä tahansa tämän tarkempi EI palvele tarkoitusta, yksittäisten aterioiden kohdalla. Joten 1 kg on sama asia kuin 1,2 kg. Ja se on myös sama kuin 0,8 kg. Mutta 1 kg ja 1,3 kg ovat jo hieman eri...

Viikoittaisen kokonaismäärän kanssa voit olla tarkempi, jos haluat, mutta sekin säätelee itsensä kohdalleen suoriuduttuasi koko siirtymävaiheesta.

Kuten aikaisemmin jo viittasin, sopeuduttuaan uuteen ruokintajärjestelmään, koirat vähän vähentävät syömäänsä kokonaismäärää – ja se on ihan hyvä.

Ja huomaitko miten sujuvasti tämä lähestymistapa poistaa kokonaan käsitteen "paastosta"? Tässä ei ole *paastopäiviä* – on vain "aikaa aterioiden välillä".

Loppukommentit

Päästyäsi jyvälle tästä ruokintajärjestelmästä, alat näkemään sen hyödyt – ja tulet nauttimaan sen tuomasta vapaudesta. Sinun ei tarvitse enää huolehtia ruokinnan yksityiskohdista.

Suurin osa (havaintoni mukaan noin 95%) koirista säätää automaattisesti syömänsä ruoan määrää ja saavuttaa ihannepainonsa. Hyvin harvat koirat tarvitsevat tähän omistajansa apua. Mutta apua on erittäin helppo antaa: jos koira lihoo, vähennät muutaman aterian. Ehkä ei joka viikko – mutta vähennät aterioiden määrää – et ruoan määrää aterialla! Jos koira laihtuu, annat ylimääräisen aterian silloin tällöin.

Kun näet koirasi onnellisena ja tyytyväisenä, arvostat tätä ruokintatapaa.

Mogens Eliassen

Mogen Eliassen on Tanskan Århusin yliopistosta valmistunut kemisti. Hän on yli 30 vuotta työskennellyt sekä koirien, koirien omistajien, koirien kouluttajien että kokonaisvaltaista terveydenhuoltoa edustavien eläinlääkäreiden kanssa valmentajana, luennoitsijana ja koulutusmenetelmän kehittäjänä. Hän on kirjoittanut useita ainutlaatuisia kirjoja koirista ja vastuullisesta hoidosta. Niitä on tilattavissa osoitteesta www.k9joy.com. Hän julkaisee "[The Peeing Post](#)" –uutislehteä, joka sisältää paljon vinkkejä ja neuvoja kaikenlaisiin koiraongelmiin, erityisesti koulutukseen, käytökseen, ruokintaan ja terveydenhuoltoon.

Lähetämällä lyhyen viestin englanniksi osoitteeseen contact@k9joy.com saat lisätietoja Mogens Eliassenista sekä linkkejä hänen julkaisemiinsa artikkeleihin.